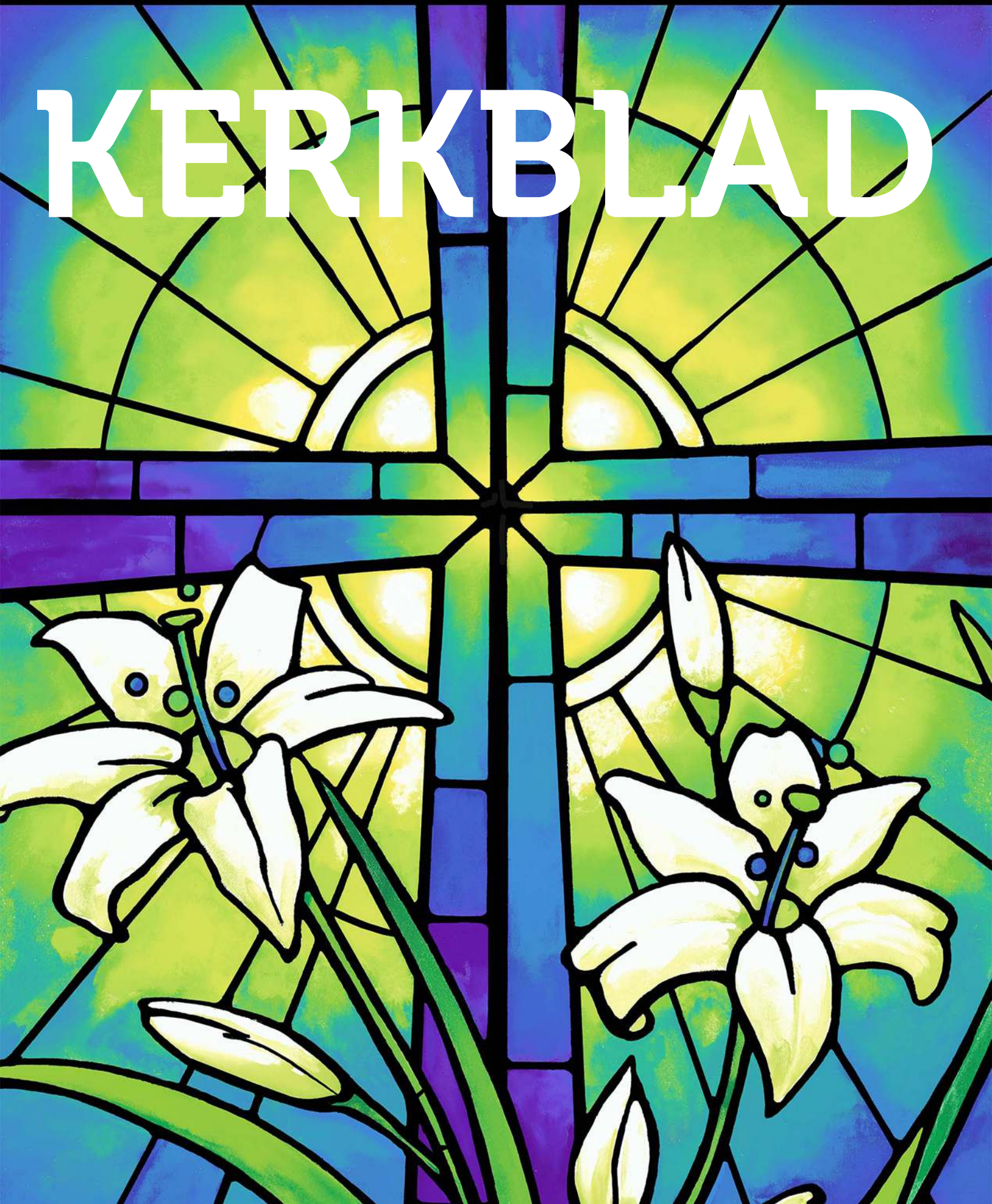

KERKBLAD

PROTESTANTSE GEMEENTE EDE

Jaargang 30

juli 2022

De kracht van de stilte

Waar mensen strijden om macht is veel lawaai. Daar wordt geschreeuwd, daar klinken schoten, daar vallen met veel geraas bommen.

In de wereld is sowieso veel lawaai. Je moet in ons landje aardig je best doen om een plek te vinden waar je niets anders hoort dan de wind en de vogels.

Ik zoek elke dag bewust de stilte op, innerlijke stilte. Die vind ik door mijzelf naar binnen te keren in gebed of meditatie. Iets wat heel veel mensen al eeuwenlang doen. Waarom? Omdat het hen iets brengt, iets wat heel belangrijk is voor hun leven. Ik wil proberen uit te leggen wat dat is.

In Johannes 14 vertelt Jezus over zijn verbondenheid met God. Daar zegt hij: 'Ik ben in de Vader en de Vader is in mij'. En hij zegt ook: Ik zal de Vader vragen jullie een andere pleitbezorger te geven, die altijd bij je zal zijn: de Geest van de waarheid. De wereld kan Hem niet ontvangen, want ze ziet Hem niet en kent Hem niet. Jullie kennen Hem wel, want Hij blijft bij jullie en zal in jullie zijn.

Hiermee wordt gezegd dat de Geest van God in ons is! Dus, wanneer wij ons naar binnen keren, dan vinden wij daar de Geest van God, een stukje van God zelf. Je zou het met Johannes ook zo kunnen zeggen: Wanneer wij ons naar binnen keren dan vinden wij daar Christus, de mens die zich door de Geest zo met God verbonden weet dat ze samen een heilige Drie-eenheid vormen.

Wat wil dat zeggen?

Allereerst dat God zich graag in ieder mens wil manifesteren. God wil graag zichtbaar worden in jou en mij.

Maar het zegt ook dat als jij naar binnen keert, je daar de waarheid kunt vinden voor jouw leven. Want is de Geest die ons voortstuwt op onze weg niet als God zelf die ons - als een gids - de weg wijst? De weg naar de waarheid over ons leven?

En als Christus in ons te vinden is, dan zegt dat tot slot ook dat de kracht om 'lammen te laten lopen en blinden te laten zien' in ons zit. Een ongekende kracht.

De weg naar God is dus de weg naar binnen. En deze weg moeten we oefenen om de waarheid te kunnen vinden en om die kracht in ons aan te kunnen boren. Hoe je dat doet? Jezus ging vaak een hoge berg op om God te zoeken.

Natuurlijk is de top van de berg de plek waar de aarde aan de hemel raakt. Maar het is ook de plaats waar een onzag wekkende stilte te vinden is. Wie wel eens op de top van een berg heeft gestaan, weet wat ik bedoel.

Wie naar binnen keert in gebed of meditatie en daar de stilte zoekt en daar God vindt, die zal ontdekken hoe onzagwekkend die stilte is: 'Wees stil en weet dat ik God ben'. In die stilte ontdekt een mens wat ontferming werkelijk betekent: Ik ben IN jou. In die stilte is alles één in God.

Daar waar in de wereld met veel lawaai om de macht gestreden wordt, wordt in de stilte de kracht van de eenheid gevonden: liefde, ontferming, menselijkheid.

Wie elke dag bewust die innerlijke stilte zoekt in gebed of meditatie, die weet zich op handen gedragen door God als de gids van jouw leven; die ontdekt in de stilte van de ziel de kracht van de liefde en de menselijkheid; en die weet dat het hierom gaat als hij/zij zijn ogen weer op 'buiten' richt: die liefde en menselijkheid leven in de Geest van de waarheid.

Zoek die stilte elke dag en leer zo haar kracht kennen!

Ds. Agnès Gilles

Kerkdiensten juli 2022

Zondag 3 juli

locatie	aanvang	voorganger	opmerking
Noorderkerk	10.00 uur	Ds. H. Domburg	
Beatrixkerk	10.00 uur	Ds. T.P. de Jong	Jeugdkerk
Taborkerk	10.00 uur	Ds. G.H. Westra	
De Open Hof	10.00 uur	Ds. A. Gilles	
Kerkelijk Centrum Emmaüs	10.30 uur	Ds. J.P. Prenger	
Gereformeerde kerk Harskamp	10.00 uur	Ds. Klaassen	

Zondag 10 juli

locatie	aanvang	voorganger	opmerking
Noorderkerk	10.30 uur	<i>Dienst in Lutherse kerk</i>	
Beatrixkerk	10.00 uur	Ds. T.P. de Jong	
Taborkerk	10.30 uur	<i>Dienst in Lutherse kerk</i>	
De Open Hof	10.00 uur	Ds. N. Sjoer	
Kerkelijk Centrum Emmaüs	10.30 uur	Drs. J. Bron	
Gereformeerde kerk Harskamp	10.00 uur	Ds. T. Volgenant-Beima	

Zondag 17 juli

locatie	aanvang	voorganger	opmerking
Noorderkerk	10.00 uur	<i>Dienst in Taborkerk</i>	
Beatrixkerk	10.00 uur	Dhr. J. Stomphorst	
Taborkerk	10.00 uur	Ds. G.H. Westra	
De Open Hof	10.00 uur	Ds. N. Hakkenberg	
Kerkelijk Centrum Emmaüs	10.30 uur	Pt. B. Piepers	
Gereformeerde kerk Harskamp	10.00 uur	Ds. P. van Veen	

Zondag 24 juli

locatie	aanvang	voorganger	opmerking
Noorderkerk	10.00 uur	Ds. E.J. van Dalen	
Beatrixkerk	10.00 uur	Ds. T.P. de Jong	Heilig Avondmaal
Taborkerk	10.00 uur	<i>Dienst in Noorderkerk</i>	
De Open Hof	10.00 uur	Ds. C. Manuputty	
Kerkelijk Centrum Emmaüs	10.30 uur	Pt. H. Boerkamp	
Gereformeerde kerk Harskamp	10.00 uur	Dhr. O. Doorn	

Zondag 31 juli

locatie	aanvang	voorganger	opmerking
Noorderkerk	10.30 uur	<i>Dienst in Lutherse kerk</i>	
Beatrixkerk	10.00 uur	Ds. A. Nicolai	
Taborkerk	10.30 uur	<i>Dienst in Lutherse kerk</i>	
De Open Hof	10.00 uur	Ds. L. van der Laan	
Kerkelijk Centrum Emmaüs	10.30 uur	Pt. B. Piepers	
Gereformeerde kerk Harskamp	10.00 uur	Ds. K. Visser	

Pinksterdienst op de skeelerbaan

Na weken van voorbereiding was het eindelijk zover de 1e PGE buitendienst. Da dagen ervoor was het nog spannend wat het weer zou doen. Zaterdag, met een beetje lef, besloten dat we ervoor gaan.

Het opbouwen van de skeelerbaan ging goed dankzij een team van kosters en andere vrijwilligers. Iedereen mocht zelf ergens zijn stoel neerzetten of haar kleedje neerleggen. Al snel was het een vrolijk geheel. Best spannend allemaal, zo'n eerste keer.

Het Bespreek het samen koor zong a capella en zelfs buiten klonk dit prachtig. Knap hoor! Complimenten aan de zangers en dirigent.

In de viering zelf stond natuurlijk het Pinksterverhaal centraal: 'Het geluid als van een geweldige windvlaag dat heel het huis vervulde waar de leerlingen bijeen waren en de vuurtongen die zich op eenieder van hen neerzette'. De Heilige Geest valt ons van buitenaf toe en is veel groter dan wij beseffen. De Heilige Geest vervult ons, zit in ons, als adem, kracht en spirit. En het is die Heilige Geest, die wij nodig hebben willen wij als PGE in volle vaart vooruit kunnen. Want het is de Heilige Geest die in eenieder van ons een gave heeft gelegd waar jij en anderen warm van worden en die ons in alle verscheidenheid verbindt tot een heilige eenheid.

Wat was het fijn met zovelen uit alle wijken van de PGE samen in de buitenlucht. De kinderen gingen lekker hun eigen gang in de speeltuin, op het veldje of op de skeelerbaan met stepje/skeelers.

Bijna iedereen bleef koffiedrinken (er moest zelfs snel koffie worden bijgezet, door het vaardige team) proevend van de heerlijkste baksels. Voor de kinderen waren er suikerspinnen in de kleuren van de regenboog.

Goed om elkaar te ontmoeten in een ongedwongen sfeer en gezellig na kletsen.

Alle vrijwilligers bedankt voor de hulp. En iedereen bedankt voor de aanwezigheid, want zonder jullie geen PGE-Pinksterfeest. U, jij en ik, wij zijn allemaal nodig wil de kerk een levende gemeenschap zijn in de Geest van de Heer! Deze Pinksterdag was een prachtig voorbeeld van wat wij er samen van kunnen maken als we de Heilige Geest laten waaien!

Wat ons betreft volgend jaar weer

Hartelijke groet,
Agnès en Mariëlle.

Wijziging bij het Kerkelijk Bureau

Na 6 jaar heeft Gosewien Heije per 1 juni jl. haar werkzaamheden bij het Kerkelijk Bureau beëindigd vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

Tijdens een vergadering van het College van Kerkrentmeesters is afscheid genomen van Gosewien waarbij lovende woorden werden gesproken over de altijd efficiënte, correcte en vriendelijke wijze waarop de verschillende taken werden uitgevoerd.

De werkzaamheden van het Kerkelijk Bureau worden overgenomen door Dingeman de Jong.

Zeker voor gemeenteleden van De Open Hof is hij bekend als voorzitter van de Kerkenraad en lid van de Algemene Kerkenraad van de PGE. Zijn lidmaatschap van de Algemene Kerkenraad zal hij neerleggen.

Het Kerkelijk Bureau zal bereikbaar zijn:

- via email: kb@protestantsegemeente-ed.nl

- per telefoon 0318-612336

(woensdag tussen 9 en 12 uur)

Toekomst PGE

Op 14 juni zijn de voorzitters van de wijkkerkenraden bij elkaar geweest om na te denken over vervolgstappen naar meer samenwerking binnen de PGE en op 30 juni komt de AK bij elkaar om een besluit hierover te nemen.

Dat we tot een besluit komen is echt urgent geworden: willen wij een nieuwe predikant voor de PGE mogen beroepen dan moet er een sluitende begroting liggen. En zonder vergaande besluiten is een sluitende begroting niet haalbaar.

Ondertussen is de Stichting Kerkelijk Waardebeheer in opdracht van de AK bezig onderzoek te doen naar de vraag of en hoe onze kerkgebouwen in de toekomst ingezet kunnen worden. Daarnaast heeft het moderamen van de AK eind juni een gesprek met de predikant en scriba van de classis Veluwe van de PKN.

Op deze manier volgens zij de ontwikkelingen binnen onze kerk. Zodra er meer bekend welke besluiten zijn genomen wordt dit gecommuniceerd.

Peter van Veen (voorzitter AK)

Collecterooster juli 2022

Gelukkig zijn er veel mogelijkheden om op creatieve wijze toch naar elkaar om te zien en samen kerk te zijn. Ook de collecten horen hierbij. Op de website van iedere wijk kunt u nadere informatie vinden

3 juli	1e collecte Diaconie PGE
	2e collecte Kerk in Actie kerkinactie.nl/onderwijsindia
10 juli	1e collecte Kerk - Wijkwerk
	2e collecte (Wijk)Diaconie
17 juli	1e collecte Kerk - Wijkwerk
	2e collecte (Wijk)Diaconie
24 juli	1e collecte Kerk - Wijkwerk
	2e collecte (Wijk)Diaconie

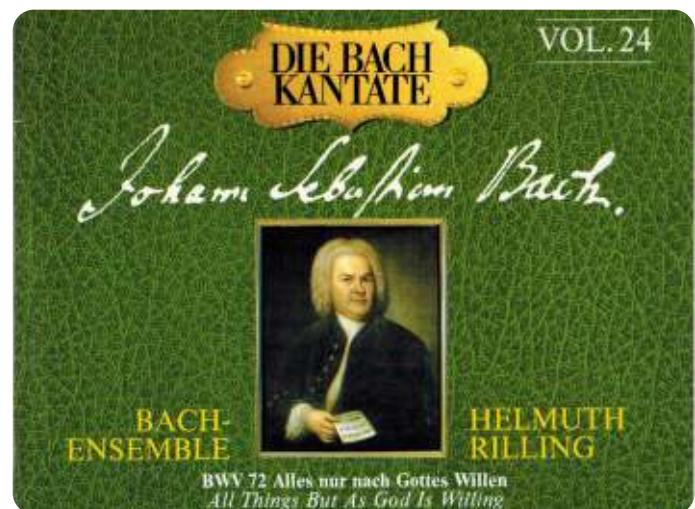
De volgorde van 1e en 2e collecte kan afwijken, maar de doelen niet, behalve de 2e collectes. Kijkt u of luistert u via internet en wilt u ook bijdragen aan één of meer doelen? Dan kunt u het collectebedrag overmaken op bankrekening met nr. NL11 INGB 0000 867584 t.n.v. Protestantse Gemeente Ede onder vermelding van welke wijk en welke datum 1e en/of 2e collecte.

College van Diakenen van de PGE

Meezingproject Bachcantate

In september zal een Bachcantate meezingproject worden georganiseerd, uitmondend in de cantatedienst op 25 september in de Lutherse kerk, Beukenlaan 12, Ede. Aanvang: 10.30 uur.

In studie wordt genomen de cantate 'Alles nur nach Gottes Willen' (BWV 72). Deze cantate voor sopraan, alt, bas, koor, twee hobo's, strijkers en continuo klonk voor het eerst in Leipzig op 27 januari 1726, de derde zondag na Epifaniën.

Het monumentale openingskoor met zijn levendige en concertante karakter is voor koor een dankbaar studieobject. Alle stemgroepen laten zich horen in zowel uitbundige als verstilde gedeelten. Enthousiaste zangers worden opgeroepen één koor te vormen om de verschillende koordelen van deze cantate in te studeren. De partituur krijgt men in eigendom.

De koorrepetities vinden plaats in de Lutherse kerk op de zaterdagen 3, 10 en 17 september van 09.00 tot 10.30 uur. De generale repetitie met orkest wordt gehouden op zaterdag 24 september van 11.45 tot 12.30 uur. Het geheel staat onder leiding van dirigent Dick Troost. Zangers kunnen zich vóór 20 augustus 2022 per mail aanmelden bij Annelies Smit: smit.stein.callenfels@upcmail.nl graag met vermelding van de stemsoort.

Commissie Bachcantate meezingprojecten

Inleveren kopij

Eind juli verschijnt de augustus-editie van het kerkblad. Kopij voor dit nummer graag uiterlijk **21 juli** bij de wijkredacteuren aanleveren.

WIJKGEMEENTE BEATRIXKERK

Beatrixkerk, Beatrixlaan 54, Ede
www.beatrixkerk.nl

Predikant Ds. T.P. de Jong, Proosdijweg 33, 6714 AK Ede, 0318 309 191 / dominee@beatrixkerk.nl
Pastorale ondersteuning Ds. G.H. Westra, Beatrixlaan 22, 6713 PS Ede, 0318 655 661 / gwestra@beatrixkerk.nl
Scriba Janny Pastink, 0318 639 049 / scriba@beatrixkerk.nl

Vanuit de Pastorie van Zaligsprekingen

partir c'est mourir un peu

Dit beroemde citaat van de Franse dichter Edmont Haraucourt, is de eerste regel van zijn gedicht Rondel de l'Adieu (1891). Het speelde de afgelopen weken door mijn hoofd en vond een vertaling van Ton Oosterhuis.

Afscheidsrondeel

*Weggaan is een beetje doodgaan
Doodgaan aan wat je dierbaar is
Steeds blijft iets van je in gemis
Op andere plekken voortbestaan*

*Rouwen om wat niet door kon gaan
Het eind van een geschiedenis
Weggaan is een beetje doodgaan
Doodgaan aan wat je dierbaar is*

*Een spel van komen en weer gaan,
En tot het voor het laatste is
Zul je steeds ter geheugenis
Een stukje van je ziel afstaan
Weggaan is een beetje doodgaan.*

Nu gaat het misschien wel wat ver om ons naderende afscheid met sterven te vergelijken. Maar dat het iets pijnlijks is, ervaren Maarten en ik wel in deze weken. Toen zondag tijdens de dienst de hele gemeente spontaan na het intense gebed om ontferming bij het Gloria opeens ging staan en uit volle borst het 'Ere zij aan God de Vader' uitjubelde, schoot ik vol. Wat kan liturgie toch gaan leven... Op zulke momenten gebeurt er iets in een dienst. Dan voel ik hoe Gods Geest met ons als gemeente bezig is. En wat zal ik dat gaan missen... Zoveel bekende, vertrouwde gezichten... Het afscheid nemen is in zekere zin al begonnen... De bezoeken deze weken, zijn vrijwel allemaal 'afscheidsbezoeken'. Wellicht maakt dat het extra intensief. Maar anderzijds merk ik dat mijn energie sowieso nog steeds niet op het oude niveau is. Soms voel ik me na een paar bezoeken weer erg moe. Het is wat het is. En ben dankbaar dat het er mag zijn.

Ondertussen moeten we af en toe naar Schaarsbergen om daar in de pastorie mee te denken over wat er opgeknapt moet worden en welk behang er bijvoorbeeld op de muren moet, dat soort dingen. Het zoeken naar een nieuw kippenhok, en regelen van onderkomen voor de twee geitjes die de bescheiden veestapel zullen komen verrijken als we dan werkelijk daar gaan wonen. Zo is er gelukkig ook genoeg waar we naar uitkijken.

Spannend en van een heel andere orde is in deze tijd de toekomst van ons pleegdochtertje. Ergens in de zomer zal de rechter een nieuwe uitspraak doen over wat voor haar de beste plaats is om op te groeien; bij de ouders, of bij ons als pleegouders. We bidden om een wijs besluit...

Veel mensen vragen mij hoe het met mijn vader gaat, veel dank daarvoor. We weten ons gezegend met zóveel meeleven... Gelukkig is de operatie goed verlopen. Wel volgt nog een pittig traject van chemokuren, en daarna nog bestralingen. Het zal een lange weg worden, maar we bidden om kracht en een gewenst resultaat van de behandeling.

In deze maanden van afronden kan ik helaas niet iedereen persoonlijk bezoeken om afscheid te nemen. Ik moet daarin keuzes maken, en hoop op uw begrip. En hoe spaarzaam ik ook ben in het doen van beloften van een bezoek, mocht ik u in de afgelopen jaren een bezoek beloofd hebben, waarop u nog altijd wacht omdat ik het blijkbaar vergeten ben (?), laat het dan alstublieft weten – dan zoeken we naar een moment waarop dat kan. Ik ben nog niet weg.

Voor nu een hartelijke groet vanuit de pastorie en allen al het goede toegewenst!

Ds. Theo Pieter de Jong

Geboren

Op 1 april is geboren Lucas Marten van Oeveren, zoon van Casper en Lieke. We feliciteren hen van harte met de geboorte van Lucas en wensen hen alle goeds toe! Zij wonen aan de Turkooishof 94, 4817 Breda.

Op 29 april is Benjamin John van der Eijk geboren, zoon van Remco en Kim, en broertje van Mila. Ook dit gezin feliciteren we en zien er naar uit ook Roan in ons midden te mogen verwelkomen! Zij wonen aan Jagermeester 17, 6713 KE hier in Ede.

Tot slot nog een derde geboortebericht; op 12 oktober vorig jaar is Johan Dirk Reiding geboren – roepnaam Elian. Elian is het zoontje van Jacob Reiding en Lenore Walsweer-Reiding. Zij wonen aan de Kasteellaan 130, 7325 RS in Apeldoorn. Ook een hartelijke felicitatie aan Jacob en Lenore met de geboorte van hun zoontje en al het goede toegewenst!

Op 10 juli hopen we bovengenoemde drie jongetjes te dopen. Met de doop van Elian worden hij en zijn moeder lid van onze gemeente. Lenore was tot haar verhuizing bij ons lid. Het is voor Johan en Monique (Lenore's ouders) uiteraard ook bijzonder dat hun kleinzoon bij ons in de gemeente gedoopt gaat worden en dat zij in ieder geval de komende jaren bij ons kerkelijk thuis zullen zijn, tot zij een gemeente in Apeldoorn gevonden hebben.

We zien uit naar een feestelijke doopdienst, tot Gods eer en bemoediging van velen!

Bij de diensten

Terugblik

Wat was het prachtig, om samen met gemeenteleden uit zoveel andere wijken buiten te zijn op de Pinkstermorgen. Het deed mij meer dan ik van tevoren verwacht had. Veel dank voor het verslag van de dienst elders in het kerkblad. Het was een hoopvol Pinksterfeest...!

De week daarna vierden we Trinitatis. Goed om met zoveel mensen weer in de kerk te zijn, elkaar soms na lange tijd weer te zien. We hoorden over de eerste gemeente, over hoe zij volhardde bij het onderwijs van de apostelen, in de onderlinge gemeenschap, het breken van het brood en in de gebeden. En hoe de aanbidding van God alles kleurde. Woorden om ter harte te nemen.

Daarna was de overstapdienst. Een feestelijke dienst waarin enkele tieners een persoonlijke zegen ontvingen en toegezongen werden. Waardevol. Mooie traditie! Helaas is er iets fout gegaan bij het uitzenden van de 'binnen-pinksterdienst' - waardoor nu een vrij grote groep mensen die altijd thuis de diensten meevolgen, nu juist met het Pinksterfeest, dat moesten missen....

Drie - eenheid

Dat spijt me bijzonder... Hopelijk is het volgend jaar zelfs mogelijk om de buitendienst thuis ook live te volgen...? Met onze technische kennis moet dat mogelijk zijn...!

Vooruitblik

Op **3 juli**, de 3e zondag na Trinitatis, hopen we weer een aantal nieuwe leden aan de gemeente voor te stellen en welkom te heten. In deze dienst is er extra aandacht voor dat wat het Pastorale Team zoal doet in de gemeente. We bidden voor hen en zij ontvangen een zegen. We zien er naar uit, vooral ook omdat de cantorij in deze dienst de zang en muziek weer versterken zal!

Op **10 juli**, de 4e zondag na Trinitatis, mogen we dopen. Dat blijft altijd bijzonder... Zie hierboven de namen van de dopelingen. Deze gezinnen van harte in je voorbede aanbevolen... !

Op **17 juli**, de 5e zondag na Trinitatis, hoopt onze oudstagiair, Jeroen Stomphorst voor te gaan. Inmiddels is Jeroen als jongerenwerker in de Geref. Vrijgemaakte kerk van Delft aan het werk. We heten hem weer van harte welkom in ons midden en wensen elkaar een goede dienst.

Op **zondag 24 juli**, de 6e na Trinitatis, hopen we samen weer Avondmaal te vieren. In deze dienst extra aandacht voor het vele werk van de Taakgroep Liturgie en Eredienst. Wist je dat er bij deze taakgroep wel zo'n 50 gemeenteleden betrokken zijn? Goed om ook gericht voor hen te bidden en dat vele wat zij tot Gods eer en opbouw van de gemeente doen te zegenen.

Zondag 31 juli, de 7e na Trinitatis, verwelkomen we graag ds. Nicolai uit Barneveld en wensen elkaar een goede dienst.

In Memoriam

Cornelia Willigenburg- van Donkersgoed

Putten, 6 december 1930 - Ede, 28 mei 2022

Jacob Willem van de Velde

Hazerswoude, 6 september 1956 - Ede, 30 mei 2022

Voor het uitgebreidere memoriam; www.beatrixkerk.nl

OECUMENISCHE GELOOFGEMEENSCHAP EMMAÜS

Kerkelijk Centrum Emmaüs, Laan der Verenigde Naties 94, Ede
www.emmaüs-ede.nl

Voorganger/pastor:

Ds. Jan-Peter Prenger
Korenlaan 60, 6721 CV Bennekom
telefoon: 06 1384 8477 of 0318-306943
e-mail: jpcprenger@emmaus-ede.nl

Voor contact met Katholiek Ede:

Secretariaat PZTB locatie Ede (St. Antonius)
Bereikbaar op ma-vrij 09:30 – 11:30
Telefoonnummer: 0318 610692
e-mail: ede@pztb.nl

Groene Kerk

Uit het boekje *Levend Huis*, ecospiritualiteit en
schepping van Tini Brugge en anderen.

*Jij die de aarde bekleedt
met gras en gewas
met geuren en kleuren
met bomen en stromen;
Jij die groeikracht geeft en bederf
en wat bloeit weer tot ontbinding brengt,
geef ons oog voor de schepping,
voor de onbetaalbare rijkdom
en de onpeilbare overvloed
en wek onze eerbied voor het leven;
dat wij dit huis behoeden.*

Annie Benjamin

Emmaüs BBQ op 3 juni

Veel mensen, veel om bij te praten

Cora en Beheerscommissie hadden weer de jaarlijkse
BBQ georganiseerd; voor iedereen in Emmaüs.

Want iedereen is tenslotte betrokken bij Emmaüs, of je
nou kleine of grote dingen doet, of je nu aan de
maaltijden deelneemt of actief bent in *Bespreek het
Samen*. Het gaat erom dat we samen die unieke
gemeenschap zijn in de Rietkampen.

Nu langzaam na Corona aan veel mensen op zondag
en doordeweeks weer de weg terug hebben gevonden
naar Emmaüs, waren er veel mensen die veel met
elkaar hadden uit te wisselen tijdens het bakken van
een hamburger, of het eten van een lekkere salade. Aan
alles was gedacht, niet alleen vlees, maar ook vega!

Het werd een gezellige avond, en veel dank aan Lenie,
Wil en Dineke voor de prima organisatie en
voorbereidingen!

Maarten van der Dussen

In memoriam

Op 29 mei is Karl de Zoeten op 77 jarige leeftijd overleden. Karl ontmoette Will bij Phillips waar zij allebei werkten. Op 29-03-1968 zijn ze getrouwd. Kregen een zoon Peter en een dochter Lia. Helaas is hun dochter, die met haar man in België woonde op 33 jarige leeftijd overleden. Gelukkig bleef het contact met hun schoonzoon Mike heel goed. Karl sprak altijd vol liefde over Wil, de kinderen en de kleinkinderen en stond altijd voor hen klaar. Ze genoten van reisjes, kamperen en fietsen op de duo fiets en de weekenden met het hele gezin. Karl hield van fotograferen en de natuur. In 2007 veranderde hun leven totaal door een ongeluk van Will. Karl werd haar mantelzorger. Samen met hun betrokken kinderen en kleinkinderen zorgden zij goed voor haar. Toen zij vanuit Heveadorp naar Ede kwamen, kwamen zij bij Emmaüs en voelden zich zeer betrokken. Karl zong bij het koor, genoot van de kerstbijeenkomsten voor ouderen. Ook in het appartementen complex waar ze wonen voelen zij zich thuis en deed Karl de klussen die gedaan moesten worden. Karl hield van koken en nieuwe recepten uitproberen en maakte heerlijke jam. De gezondheid van Karl ging ineens heel snel achteruit de laatste maanden. Op 6 mei hoorde hij dat hij ernstig ziek was. Hij regelde veel voor Will. Dat was zijn grote zorg. Na een week ging Karl al naar de Hospice. Hij zei: „Dat dat zo snel kan, wordt geregeld door boven!“ Hij werd daar liefdevol verzorgd en genoot van het fluiten van de vogels. Op 29 mei overleed hij rustig met familie aan zijn zij, in vol vertrouwen op zijn Hemelse Vader.

Wij wensen Will, de kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte toe!

Joke Scherpenzeel

WIJKGEMEENTE HARSKAMP

Gereformeerde Kerk Harskamp, Beatrixlaan 2, Harskamp
www.gereformeerdekerkharskamp.nl

Predikant

Ds. T. Volgenant-Beima
Hulkestein 51, 7339 AW Uchelen
tel.nr. 055-5331731
predikant@gereformeerdekerkharskamp.nl

Scriba

Dhr. Jan van de Hoef
Apeldoornseweg 73, 6731 SB Otterlo
tel.nr. 0318-591252
scriba@gereformeerdekerkharskamp.nl

Pinksterfeest 2022

Geïnspireerd door de Geest van Pinksteren gingen we op weg naar Ede. Onze kerk in Harskamp was gesloten omdat we dit jaar als PGE het Pinksterfeest samen wilden vieren. Een deel van de Harskampers trok naar de openluchtdienst, een ander deel vierde in de Taborkerk het Pinksterfeest.

Met Pinksteren worden wij in beweging gezet. Dingen die voorheen niet konden, kunnen we nu opeens wel. De Geest kan wegen openen, waar wij dat zelf niet kunnen. Dankzij Gods kracht kunnen we blokkades overwinnen. God wil ons bevrijden van ons eigen gelijk, ons eigen perspectief en helpt ons over de eigen grenzen te kijken.

In Jeruzalem hoorden de toehoorders uit ieder volk in hun eigen taal wat er aan de hand was. "Want de Geest spreekt alle talen en doet ons elkaar verstaan". Wat een feest moet het zijn geweest dat drieduizend mensen zich lieten dopen.

En misschien gaf het ook wel wat gedoe. Gods Geest werkt niet altijd geordend en langs onze lijntjes. Waar de Geest is, ontstaat leven, komen mensen in actie en worden ze bemoedigd. We hebben, als PGE, de Geest van Pinksteren hard nodig op onze weg naar de toekomst.

Vanuit onszelf zijn er vaak veel belemmeringen, daarom is het gebed om de Geest zo belangrijk!

Ds. Tineke Volgenant - Beima

Een prachtig Pinksterlied zegt het als volgt: (lied 686)

*De Geest des Heren heeft een nieuw begin gemaakt,
in al wat groeit en leeft zijn adem uitgezaaid.
De Geest van God bezielt die koud zijn en versteend,
herbouwt wat is vernield, maakt een, wat is verdeeld.*

*De Geest die ons bewoont, verzucht en smeekt naar
God,
dat Hij ons in de Zoon doet opstaan uit de dood.
Opdat ons leven nooit in weer en wind bezwijkt,
kom, Schepper Geest, voltooi wat Gij begonnen zijt.*

'Meet en eat'

Zaterdag 21 mei hebben we in onze kerk 35 Oekraïense vluchtelingen uitgenodigd voor een gezamenlijke maaltijd. Vooraf best wel spannend, hoe zal het gaan, zullen we met elkaar kunnen praten? We maakten ons vooraf onnodig zorgen zo bleek zaterdag, wat was het gezellig, natuurlijk heerlijk gegeten want de gerechten van de Molen vielen echt in de smaak, en vooral ook veel gepraat, toch een beetje engels en waar nodig met hulp van anderen.

We werden zelfs getrakteerd op gezang door jong en oud. Aan het einde veel dankbare en soms ook emotionele reacties. Een onvergetelijke avond die we niet hadden willen missen. Dit is echt 'kerk-zijn' vinden wij.

Voor de kinderen van de oppas- en kindernevendienst

Jullie hebben bijna vakantie, een paar weekjes lekker vrij van school. Misschien ga je nog wel lekker weg naar het buitenland, of blijf je in Nederland vakantie vieren.

Ook al blijf je thuis en speel je met je vriendjes of vriendinnetjes, en als je eens een keer alleen bent, vergeet niet dat God altijd bij je is. Daarom dit vrolijke liedje voor jullie, zoek het maar eens op, op you tube en waarschijnlijk kan je het al heel snel meezingen.

Veel plezier in de vakantie.

**Onder boven voor en achter God is altijd bij mij
Onder boven voor en achter God is om mij heen**

Al vlieg ik met een vliegtuig naar een heel ver land
of vaar ik naar een eiland met een prachtig strand
al loop ik naar de buurvrouw aan de overkant
ik ben nooit in mijn eentje, want

**Onder boven voor en achter God is altijd bij mij
Onder boven voor en achter God is om mij heen**

Al ga ik naar mijn oma met de trein of bus
of speel ik op het schoolplein met mijn broer en zus
al loop ik voor mijn moeder naar de brievenbus
God gaat altijd met mee, dus

**Onder boven voor en achter God is altijd bij mij
Onder boven voor en achter God is om mij heen**

Groetjes, Henny

Rooster oppas en kindernevendienst:

26-06 Marike en Elly	03-07 Hennie
10-07 Alice	17-07 Gea
24-07 Jannieke	31-07 Ria

'Meet & Eat' - Oekrainers in wijk Harskamp

Senioren uitje

Vrijdag 10 juni zijn we met 14 personen bij OpdeHaar-bostuin wezen kijken in Hoevelaken. Wat een mooie en bijzondere tuin is dat.

We werden rondgeleid door een gepassioneerde tuinman die daar al 30 jaar woonde en met heel veel plezier een mooie tuin heeft aangelegd. Bijzondere bloemen hebben we gezien, die je niet veel in Nederland ziet.

(foto Henk Timmerman)

Als afsluiting van de dag en seizoen hebben we ook in Hoevelaken een pannenkoek gegeten. Het was een heel gezellige middag.

Mensen bedankt voor jullie aanwezigheid, een fijne zomer en tot het volgende seizoen.

Groet, Janny en Elly

WIJKGEMEENTE NOORD

Noorderkerk, Amsterdamse weg 9, Ede
www.ede.protestantsekerk.net

Predikant

Ds. Egbert van Dalen
e-mail: e.vandalen@protestantsekerk.nl

Scriba

Tijmen Apeldoorn, Heuvelsepad 40, 6711 JR Ede
tel. 0318-618205
e-mail: tijmenapeldoorn@yahoo.com

Meldpunt

Voor ziekenhuisopname, langdurige ziekte thuis, geboorte, overlijden of andere bijzonderheden: Ineke Kerkstra, Diepenbrocklaan 23, 6711 GL Ede, tel. 61 71 64

Pinksteren, in volle vaart ... vooruit!

Een impressie

Een dienst organiseren in de openlucht, dat is altijd spannend. En al helemaal als de vooruitzichten voor Pinksterzondag nogal onzeker zijn. Op zaterdagavond toonde Buienradar een groot regengebied dat van zuid naar noord over ons land zou trekken, maar de voorspellingen maakten duidelijk dat daar de vaart in ieder geval niet in zat en het naar alle waarschijnlijkheid op zondagmorgen droog zou blijven in Ede. En zo geschiedde en konden we met een waterig zonnetje en een zacht briesje, eerste teken van de Geest, op het terrein van de Edese IJsvvereniging een gezamenlijke PGE-viering houden.

Bloemstuk gebruikt bij de viering, bestemd voor Peter van Veen vanwege zijn voortrekkersrol

De leden van de Protestantse Gemeente Ede waren op deze zondag niet te herkennen aan het logo van hun kerk of de liedbundel onder hun arm, maar aan de klapstoelen en de tuinstoelen die ze met zich meedroegen.

Een bonte verscheidenheid aan kleur en vorm, daarmee uitdrukkelijk de pluriformiteit van onze gemeente. Of zoals het op de liturgie stond: De PGE in volle vaart ..... vooruit!

Dan hebben we elkaar nodig en het vuur van de Heilige Geest. De Geest van God verbindt ons met kracht tot eenheid in verscheidenheid.

Aan de ene kant zie je veel onbekende gezichten, maar het valt toch ook weer op hoeveel leden van andere wijken je wel kent en hoe goed het is om elkaar in deze kerkelijke setting te ontmoeten.

Het was sowieso gemoedelijk, al was het alleen al door de kinderen die zich met skeelers onder of op de step door de "kerkruimte" bewogen. De kinderen die trouwens ook een mooie rol toebedeeld kregen in de dienst.

Ds. Agnès Gilles had twee glazen potten meegenomen, de een met een kleurrijke inhoud, de andere grijs. "Welke pot hoort het beste bij de kerk?". Ik schrok wel even van die vraag en was blij dat ik geen kind meer was. Ik was in ieder geval niet de enige die even van de wijs werd gebracht, het meisje dat de kleurrijke pot toonde liet die uit haar handen vallen. Geeft niet, scherven brengen geluk! was de gevatte reactie van de dominee.

Eigenlijk een heel mooi symbool, natuurlijk wil je een veelkleurige kerk zijn, er gaat echter wel eens iets mis, maar dat kun je vaak weer ten goede keren.

In de overdenking ging het onder andere over dat geluid als van een hevige windvlaag, wat op z'n tijd ook wel een zacht briesje mocht zijn, zoals nu op deze Pinksterzondag. Wind, adem, geest, het had allemaal met elkaar te maken: Geest van God, adem van leven. En die Geest opent een weg naar een nieuw begin, waarbij iedereen nodig is.

Op de achtergrond het Bespreek het Samen kamerkoor onder leiding van Myra van der Jagt

We hebben allemaal wel iets in ons waar we anderen warm/blij mee kunnen maken. Dat zouden we ook in PGE-verband kunnen inzetten, zodat het zou worden: in volle vaart vooruit!

Hoe je ook tegen de ontwikkelingen in de Protestantse Gemeente Ede aankijkt, dit was een inspirerende ontmoeting.

Het is goed om zovelen te ontmoeten die ook van mening zijn dat je kerk-zijn met elkaar doet. Of zoals we het met elkaar zongen: Leden zijn er vele, één is zijn kerk, wij zijn één in Christus.

Dit soort bijeenkomsten moeten we in de toekomst vaker houden, het komt de onderlinge verbondenheid zeker ten goede en versterkt het gevoel dat de kerk een plek is van geloof, hoop en liefde.

Wim den Ouden

Onderlinge ontmoeting

Als alles volgens plan verlopen is, hebben wij op 26 juni, aansluitend op de Special Sunday kerkdienst, als Noorderwijkgemeente een gezellige ontmoeting gehad in de Noorderkerk. En dat ongetwijfeld in een gemoedelijke, onderhoudende en aangename sfeer.

Bij de koffie was een lekkere traktatie, waarna er gelegenheid was om aan de slag te gaan met oud-Hollandse spelletjes. En tussen de bedrijven door was er alle tijd om met elkaar in gesprek te gaan over de toekomst van onze Noorderwijk, die alles te maken heeft met de toekomst van de Protestantse Gemeente Ede.

De organisatie van deze ontmoeting was weer in de vertrouwde handen van het creatieve team Noord.

Daarom is een woord van dank op z'n plaats: bedankt Jolanda Huisman, Marjan Adams, Mienke Dimmendaal en Annelies Wildschut.

LuTaNo-diensten

Al jarenlang houden de Evangelisch Lutherse Kerk, de Taborkerk en de Noorderkerk in de zomermaanden gezamenlijke diensten.

Twee jaar geleden gingen deze diensten vanwege Corona niet door en ook vorig jaar ging alles nog niet op de bekende wijze. Er was wel een kerkdienst, maar alleen leden van de eigen kerk bezochten deze viering. Gemeenteleden van de twee andere kerken konden via de livestream met hen verbonden zijn.

Maar dit jaar zijn vrijwel alle Corona-beperkingen van de baan en kunnen we gelukkig weer elkaars diensten bezoeken.

Het is wel het laatste jaar dat we deze LuTaNo-diensten in de zomerperiode organiseren. Vanaf volgend jaar gaan we in de zomermaanden de organisatie van de kerkdiensten PGE-breed plus de Evangelisch Lutherse Kerk oppakken.

Maar deze zomer eerst nog onze vertrouwde LuTaNo-diensten.

WIJKGEMEENTE DE OPEN HOF

De Open Hof, Hoflaan 2, Ede
www.openhof-ede.nl

Predikant:

Ds. Agnès Gilles, Schoolstraat 49, 6721 CR BENNEKOM
Email: ds.gilles@openhof-ede.nl, tel. 06-41866969 (b.g.g. kunt u contact opnemen met de scriba)

Scriba:

Betty Pluimers, Gildestraat 26, 6711 DM EDE
Email: scriba@openhof-ede.nl, tel. 591029/06-15686248

Wijkkas De Open Hof:

Giften kunnen worden overgemaakt naar PGE; t.n.v. wijkkas De Open Hof NL62 RABO 0162 3002 12

Wekelijkse inloopmiddagen in de zomermaanden in De Open Hof

Verschillende buurthuizen en kerken organiseren door de week een open inloop, zo ook De Open Hof. Op 28 juni is de volgende inloop en vervolgens elke dinsdagmiddag tussen 14.30 tot 16.30 uur.

"De sfeer is vergelijkbaar met het koffiedrinken na de dienst op zondag", omschrijft Machteld Huurman. "Je kent elkaar misschien niet, maar hebt wel iets gemeenschappelijks. Je weet waar je naar kunt vragen." De inloop wordt in Veldhuizen gehouden, maar is bedoeld voor alle inwoners van Ede. De praktijk leert dat de meeste bezoekers betrokken zijn bij een wijkkerk van de PGE. En gezien hun leeftijd wisselen ze graag herinneringen en anekdotes uit over dominees, gemeentelieden, kerkelijke activiteiten, etc. "Verbonden blijven door ontmoeting en met elkaar van gedachten wisselen, daarmee bouw je iets op. We hebben mensen die (liever) in hun huisje blijven zitten daarbij nodig, zonde als we hun ervaring met het leven niet kunnen delen."

"Vóór 'corona' hadden we een leuke club mensen", vertelt Marieke Ohm. "In april zijn we voorzichtig weer begonnen, eerst eens per maand en vanaf juli dus elke week. Juist in de zomermaanden, als veel andere sociale activiteiten stil liggen, hopen we wat gezelligheid en afleiding te kunnen bieden." Machteld ziet de

inloop als een soort 'theevisite': "Je spreekt verschillende mensen en bent snel weer op de hoogte, dat scheelt een paar andere visites!"

Voor sommige gasten is deze middaginloop een mooie aanvulling op de (online) kerkdienst. "Niet iedereen is in staat om op zondagmorgen de deur uit te gaan, maar wel in de middag", weet Machteld. "De één komt een halfuurtje wat drinken, de ander blijft de hele tijd."

"Er is op dinsdagmiddag vaak wel wat te doen in het gebouw", vertelt Marieke. "Omdat we voor de bar in de hal zitten, schuift er wel eens iemand van de taalles aan of een andere passant. We zitten lekker ruim en je kunt gaan en staan waar je wilt" Beide gastvrouwen erkennen dat ze van de gasten minstens zoveel ontvangen als dat ze geven. "Ik ben wat losgeweekt van de kerk, maar de mensen die ik er van ken gaan mij aan het hart. Op zo'n middag voel ik mij helemaal thuis", vertelt Machteld. In korte tijd hebben tien zich gastvrouwen aangemeld, zodat er in juli en augustus elke dinsdagmiddag een inloop mogelijk is. "Dat geeft moed om dit ook daarna wekelijks te blijven doen", hoopt Marieke. Dat hangt natuurlijk ook van de animo af. Aarzel dus niet om deze kans op een ontmoeting met 'gelijkgestemden' te benutten. Als u vervoer nodig heeft, let dan op berichten in uw wijk omtrent de mogelijkheden (of informeer anders bij uw ouderling of scriba).

Marieke Ohm, Greet Vink en Machteld Huurman hebben dit voorjaar de inloopmiddagen weer opgestart. Samen met zeven andere gastvrouwen kunnen ze die vanaf juli elke dinsdagmiddag in De Open Hof gaan organiseren.

Kerkmuziek

in De Open Hof - door Albert Brink

De Visienota van de PKN noemt muziek als belangrijke factor in het huidige kerk-zijn: *"... Vanwege dit hoge doel is het niet om het even wat we bidden, zingen, en welke muziek er klinkt. De selectie van liederen en muziek, de uitvoering, het wikken en wegen van de woorden vereist zorg en toewijding. Daarnaast werken we aan een kwalitatief hoogstaande en brede muziek- en liedcultuur. We putten daarbij uit de rijke traditie van de kerk van alle tijden en plaatsen, die de laatste decennia een enorme verbreding heeft ondergaan. Ook het scala instrumenten is verbreed. Gelet op het grote belang van de liturgie is daarbij een voortdurende bezinning op dit gebied gewenst..."*

In onze kerk klinkt elke zondag muziek. Vaak gemeentezang die begeleid wordt op orgel of piano, soms zijn er andere instrumenten bij, soms doet de cantorij mee. Dat vinden de meesten van ons heel gewoon; de hele inrichting van een eredienst is in veel gemeenten een kwestie van gewoonte. Toch is alle traditie ooit ergens begonnen als iets nieuws.

De eerste christenen namen veel over uit de eredienst van de tempel en de synagoge. Psalmen werden onbepaald gezongen door een voorzanger (cantor) en een groep in beurtzang (responsoriaal) of door 2 groepen (antifonaal). De voorzanger zong melodieën waarbij meerdere noten op één lettergreep klonken (melismatisch). Door Griekse invloed ontstonden de hymnen: liederen waarbij per lettergreep overwegend één noot klonk (syllabisch). De gemeente zong nog niet in deze periode, zij beperkte zich tot uitroepen en antwoorden. De zang was in handen van 'solisten'.

In de eerste eeuwen ontwikkelde zich het Gregoriaans, eeuwenlang de kerkzang van de kerk. Gregoriaanse zang was altijd in het Latijn en heeft grote invloed ondergaan van de Israëlitische psalmen.

Sinds de Reformatie krijgt de gemeente een rol bij het zingen. Inmiddels heeft het kerkorgel zijn intrede gedaan, maar het werd meestal niet gebruikt om de gemeentezang te begeleiden; een cantor leidde het zingen. Door Calvijn komen er nieuwe berijmingen, met melodieën gebaseerd op het Gregoriaans en op hymnen. Door verschillende oorzaken raakt deze gemeentezang in verval en raakt de gewoonte ingeburgerd 'op hele noten' te zingen. Pas in de 20e eeuw worden oorspronkelijke melodieën en ritmes, en ook het gebruik van het orgel in ere hersteld.

Het orgel is al eeuwen geleden in de kerk gekomen. Daarmee heeft het ten opzichte van andere instrumenten misschien wel de oudste rechten, maar op Bijbelse gronden zijn andere instrumenten zeer verdedigbaar. Het praktische gemak (door één persoon te bespelen) en de combinatie van meerdere klanken in één instrument pleiten voor het orgel.

In onze tijd zien we nog steeds het zingen 'op hele noten', maar er zijn ook moderne vormen die verwantschap met popmuziek vertonen. Identiteit en emotie spelen hier vaak een rol bij. In de Open Hof is de muzikale keuze soms behoorlijk ruim, wat past bij het een open en toegankelijke gemeente willen zijn. Hymnische liederen liggen bij een grote groep prettig, wat je als groep samen kunt beleven (zingen) draagt sterk bij aan het gevoel van de 'gemeenschap der heiligen'. Nu en dan treden solisten op, soms is er beurtzang tussen voorganger en gemeente. Een kwalitatief hoogstaande en brede muziek- en liedcultuur blijft het streven.

In memoriam

Janna Wouterina Hulshuizen-Oelderik

Zaterdag 28 mei overleed Janna Wouterina Hulshuizen-Oelderik in de leeftijd van 94 jaar. Janny kende een moeilijke jeugd. God was al jong haar houvast. Haar moeder zei elke dag: Er is er 1 die altijd voor je zorgt. En zo heeft Janny dat haar hele leven ook gevoeld: ze was nooit alleen. Ze trouwde met Antonie Hulshuizen die haar altijd op handen heeft gedragen. Ze kregen samen 4 dochters die altijd trouw voor hun moeder – die vaak ziek was – hebben gezorgd. Woensdag 1 juni vond de begrafenis in Ede plaats.

Anthonia Schoemaker-Achterberg

Op 28 mei overleed Anthonia Schoemaker-Achterberg in de leeftijd van 94 jaar. 12 jaar geleden overleed haar man plotseling en kwam ze in Ede wonen. Toen ze 18 was leerde ze hem kennen en al die jaren zijn ze samen gelukkig geweest. Het gemis was groot. Ze ervaaarde veel kracht uit het geloof. God was voor haar een kracht in haar die haar moed gaf, die haar hielp opstaan om weer door te gaan en haar zegeningen te tellen. Zo leefde ze heel bewust: 'Ik kan steeds minder, maar kijk naar wat ik nog wel kan: elke dag een rondje buiten lopen en als het regent 20 minuten over de galerij'. Zaterdag 4 juni vond de crematie in Ede plaats.

Wandelen

Natuurgebied De Groene Grens

Op donderdag 16 juni lopen we in het mooie nieuwe natuurgebied "De Groene Grens" tussen Veenendaal en Ede. We starten om 9.30 uur vanaf de ingang naast Dragonderweg 3, Veenendaal.

Omdat ter plekke weinig parkeergelegenheid is willen we er zoveel mogelijk op de fiets naar toe.

Dat kunnen we gezamenlijk doen vanaf De Open Hof, het is dan zo'n 5,5 km. Voor wie dit te ver fietsen is kunnen er 1 of 2 auto's rijden. We verzamelen om 9.00 uur bij de Open Hof: fietsers, auto('s), meerrijders. Informatie en aanmelden om met een auto (mee) te rijden: Truus van Otterloo, tel 621059.

WIJKGEMEENTE TABOR

Taborkerk, Prinsesselaan 6, Ede
www.taborkerk.nl

Predikant

Gerben H. Westra, Beatrixlaan 22, 6713 PS Ede
tel.nr. 65 56 61 | email: predikant@taborkerk.nl

Scriba

K. Santing, Ariënsweg 25, 6711 PE Ede
tel.nr. 06 46 43 79 03 | email: info@taborkerk.nl

Coördinatie ouderenbezoekwerk

mevr. Ria Buitenhuis, tel nr 610679

Autodienst

A. van Donselaar tel. 611074 E. Velthuijs tel. 06 21 57 38

Wijkkas Protestantse Wijkgemeente Tabor

NL22RABO0312464789

LuTaNo-diensten

Van 10 juli t/m 14 augustus: 6 zondagen LuTaNo-diensten. Wat lijkt op het schamele restant van een ooit ambitieuzer project, is misschien wel veelmeer de kiem van wat nog komen kan - ruimhartige samenwerking binnen (een deel van) protestants Ede. Samen vieren is soms het einddoel van een lang proces van samen gaan, maar het kan net zo goed een mooi en zinnig begin zijn: wie samen viert (eet! In het Bijbels beeld) doet in elk geval iets vrolijks en vruchtbaars. En kan in elk geval op dát moment niet tegelijkertijd tegen de ander samenspannen - zo is het idee althans: eten en vechten gaat moeilijk samen.

Nu lijkt dat voor Edese verhoudingen wat naargeestig geformuleerd, maar wat ruimer gezien zou je wensen: werd er maar meer samen gegeten! En dan als vanzelf: minder geschoten.

Dat de Lutheranen meedoen, valt intussen zeer te waarderen. Wij mogen ons in Ede gelukkig prijzen met de aanwezigheid van een van de zeldzame nog bloeiende Lutherse gemeentes die er over zijn, in Nederland. Het is meer dan de moeite waard, Luthers Ede te betrekken bij ontwikkelingen in de PGE.

Mij dunkt, dat dat kansen en mogelijkheden biedt. En dan niet alleen liturgisch en kerkmuzikaal, maar ook vanwege de traditie en de theologie, die er te vinden zijn voor wie oprecht zoeken wil. We kunnen in de kerkorde van de PKN wel (tamelijk abstract) wijzen op gemeenschappelijke waarden (kijk de Confessie van

Augsburg toch eens, of verheug je over de Konkordie van Leuening, maar wij hebben -om het wat volks te zeggen- 'die lui gewoon om de hoek' en dus bijna onder ons. Moeten we iets mee! Een mijner docenten van ooit, N.T. Bakker heette hij, zei dikwijls, dat de Lutherse kerk in Nederland volstrekt overbodig was: 'er is hier een prima gereformeerde traditie - hadden ze zich zo bij kunnen aansluiten.' Hij vergat daarbij het eigene van de Luthers (in elk geval van destijds). En hij zag over het hoofd, dat die 'gereformeerde traditie' (Bakker bedoelde de 'nederduits gereformeerden', de hervormden van later) op de schouders stond van wat er aan Lutherse invloeden vanuit de Zuidelijke Nederlanden was komen binnen waaien. Zonder Antwerpen geen Amsterdam!

Bedenk daarbij, dat die piepkleine Lutherse kerk in Nederland, nota bene deel uitmaakt van een wereldwijd geheel: wie weet helpt dat mede ons provincialisme de wereld uit (en ons de wereld in!).

Het kwaad maakt zich breed

Hoe verleidelijk blijkt het weer eens, zich aan gecompliceerde ethische rondedansen over te geven, op zoek naar de ultieme nuance - die ons telkens weer net ontglipt, glibberig als het ethisch discours is: wat en wie is het kwaad - en mogen we dat wel zo noemen?

Laten we minder angstig zijn, voor mijn part profetischer: het kwaad maakt zich groot en breed over de aarde (schreef Wim Pendrecht al eens in een lied voor Gereformeerd Huizen, te vinden in 'Toonladers op naam'): wie een land overvalt met geen ander doel dan het van de kaart te vegen, wie een volk aanvalt met geen ander plan dan het met taal en cultuur en al van de aardbodem te doen verdwijnen - die is het kwaad.

Laten we het/hem maar gewoon zo noemen. En hopen dat de PKN dat eindelijk ook 'es zal doen.

Goede zomer gewenst,
Met goede groet,
Gerben H. Westra

Seizoen 2022 - 2023

Voor u ligt het nieuwe programma van Bespreek het Samen. Het programma wordt u aangeboden door samenwerkende kerken in Ede. Het is voor iedereen toegankelijk, ongeacht kerkelijke afkomst of gezindte. Een prachtig, veelzijdig en ruim aanbod van bijna 90 diverse evenementen. U kunt zich met anderen verdiepen in vragen rond bijbel en geloof, kunst, cultuur en samenleving. Bekijk het volledige overzicht op de volgende pagina's. Op de website is uitgebreidere informatie beschikbaar. Graag vóór 11 september 2022 digitaal aanmelden. Tot ziens! Het Bespreek het Samen team.

Op 21 augustus 2022 om 11:00 uur in het Openluchttheater door drs. Jacobine Geel en ds. Agnès Gilles
Oecumenische Heideweekviering In Ede staat de laatste week van augustus geheel in het teken van de Heideweek. En zoals gebruikelijk zijn de kerken daarbij ook aanwezig.

Op 11 september 2022 om 14:00 uur in Cultura Ede door Arjen Mol
Fascinerende films: As it is in heaven
Films vertolken vaak iets van onze omgang met levensvragen. Hoe boeiend om daarover met elkaar in gesprek te gaan!

Op 15 september 2022 om 20:00 uur in het gemeentecentrum van de Lutherse Kerk door Maarten Diepenbroek

Ontdek Lutherse invloeden in het Liedboek
We doorkruisen zingend het Liedboek, op zoek naar typische Lutherse liturgische vormen en prachtige Lutherse liederen.

Op 20 september 2022 om 19:00 uur een Klompenpad in Ede door dr. Ina ter Avest en Erna Hulstein
Samen op weg naar vrede Wandelen zet een mens letterlijk en figuurlijk in beweging. In beweging ontstaan andere gesprekken dan zittend op een stoel.

Op 25 september 2022 om 10:30 uur in de Lutherse kerk door de Cantor van de Lutherse Kerk
Cantate "Alles nur nach Gottes Willen" (BWV 72)
Zing mee met de Cantate van J.S. Bach.

Op 27 september 2022 om 19:30 uur in de De Open Hof door Minke van der Eijk
Het gebruik van essentiële oliën
Het gebruik van essentiële oliën neemt toe in populariteit. Hoe wordt er in de Bijbel gesproken over oliën.

Op 1 oktober 2022 om 20:00 uur in de Beatrixkerk door Myra van der Jagt en Arjen Threels
Concert
Het kleinkoor en het projectorkest van Bespreek het Samen geven een dubbel concert.

Op 2 oktober 2022 om 14:00 uur in Cultura Ede door dr. Ina ter Avest
Fascinerende films: Flee
Films vertolken vaak iets van onze omgang met levensvragen. Hoe boeiend om daarover met elkaar in gesprek te gaan!

Op 5 oktober 2022 om 20:00 uur in de Taborkerk door ds. Gerben H. Westra
Kerk en politiek
'Alles is politiek maar politiek is niet alles', volgens prof. Harry Kuitert. Hoe verhouden zich eigenlijk geloof en politiek?

Op 10 oktober 2022 om 19:30 uur in de Beatrixkerk door Piet Poot & K. Meijvogel
Liederen op Oud-Hollandse melodieën
Wist u dat veel liederen in het liedboek geschreven zijn op Oud-Hollandse liedjes en melodieën?

Vanaf 10 oktober 2022 om 19:30 uur in de Lutherse kerk door de Lutherse kerk Nederland
Leren van Luther
Ook in deze tijd kunnen we nog erg veel leren van Luther. Doe mee met (een van) de vijf avonden.

Op 12 oktober 2022 om 20:00 uur in het Kerkelijk centrum Emmaüs door Suzan ten Heuw
Kierkegaard. Een inleiding in zijn leven en werk
Deze avond staat in het teken van het leven en werk van de Deense theoloog en filosoof Søren Kierkegaard (1813-1855).

Op 13 oktober 2022 om 20:00 uur in De Rank - de Nieuwe Kerk door Paul Schenderling
Leven van genoeg
De jonge econoom Paul Schenderling heeft zijn leven omgegooid om de klimaatcrisis te lijf te gaan. Hij voert een pleidooi voor een eerlijke en duurzame economie, die niet langer op groei gebaseerd is.

Op 17 oktober 2022 om 19:30 uur in De Open Hof door dr. Sake Stoppels
In de marge, maar niet marginaal kerk zijn
In zijn lezing zal hij een aantal piketpaaltjes slaan voor de kerk van de toekomst. Dat zijn geen kant en klare recepten, want elke gemeente is anders en kent haar eigen uitdagingen.

Op 19 oktober 2022 om 19:30 uur in De Open Hof door Nico Rasch
Johannes de Heer, een docu over zijn leven
Nico werkte 25 jaar bij de Evangelische Omroep als regisseur. Na zijn pensionering maakte hij een boeiende documentaire van 23 minuten over het bijzondere leven van Joh. de Heer.

Op 19 oktober 2022 om 20:00 uur in de zijaal Taborkerk door ds. Ad van Nieuwpoort
De parabel van Job als levensles
Vóór de coronacrisis waanden we ons meesters van ons lot. Alles leek maakbaar. Tot een microscopisch klein virus ons uit deze illusie wakker schudde.

Op 27 oktober 2022 om 19:30 uur in De Open Hof door dr. Ina ter Avest
Met traditie(s) in gesprek
We lezen samen een tekst die bekend is in heilige geschriften in beide tradities (Bijbel en Koran). Nadat we de tekst rustig en in stilte gelezen hebben, maken we aan elkaar bekend wat die tekst bij ons oproept.

Op 2 november 2022 om 20:00 uur in de Taborkerk door dr. A. A. van den Berg
Amelek moordt in opdracht van God?
Het Woord van God kan gevaarlijk zijn, zelfs dodelijk. In 1 Samuël 15 kreeg Saul, de koning van Israël, de opdracht van God het volk van Amalek te vernietigen. ...spaar ze niet, maar dood alles en iedereen, kreeg hij van God te horen.

Op 3 november 2022 om 20:00 uur in Kerkelijk centrum Emmaüs door dr. Maja Kooistra
De aarde, de hemel en de bomen Laat je meenemen en besef je echt hoe waardevol de natuur is en dat de mensen dat vroeger allang wisten.

Op 4 november 2022 om 20:00 uur in De Open Hof door Kees Posthumus en Juul Beerda
Protestants Ede, de musical
Tekst en liedjes speciaal voor de Protestantse Gemeente Ede gemaakt. Zij werpen een vrolijk en inspirerend licht op wat het is om protestants te zijn in een tot stad uitgegroeid dorp.

Vanaf 8 november 2022 om 19:30 uur in de Beatrixkerk door Myra van der Jagt
Instuderen Bachcantate: Aus der Tiefen
Deze cantate wordt in 2 vesperdiensten ten gehore gebracht.

Op 8 november 2022 inloop vanaf 19.45 uur in de Sint Antoniuskerk door Ben Piepers
Henri Matisse
levensvreugde in vorm en kleur
Geen kunstenaar heeft de vreugde van het leven zo veelzijdig verbeeld als Henri Matisse (1869-1954).

Op 9 november 2022 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door dr. R. van den Beld **Narcissus, het zelfportret en de selfie** de mythe van Narcissus (Ovidius) wordt opnieuw tot leven gewekt. Het gaat daarbij om de vraag hoe wij ons als individu ontwikkelen.

Op 10 november 2022 om 20:00 uur in De Open Hof door Hanneke Maassen **Uitleg symbolisch bloemschikken Advent** Symbolische bloemschikking kan iemand diep raken. Vorm en kleur verbeelden het thema van een viering of de periode in het kerkelijk jaar.

Op 13 november 2022 om 14:00 uur in Cultura Ede door Gert Kamphuis **Fascinerende films: My Darling Vivian** Films vertolken vaak iets van onze omgang met levensvragen. Hoe boeiend om daarover met elkaar in gesprek te gaan!

Op 16 en 23 november 2022 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door prof.dr. Rinse Reeling Brouwer **Een ethisch appèl tot een dienstbaar bestaan, wat zegt dat over God?** In het lied dat Paulus opneemt in zijn brief aan de Filippijzen staan de bekende regels, dat 'hij die in de gestalte van God bestond, zichzelf ontledigde en de gestalte aannam van een slaaf (Fil. 2:6-7).

Op 17 november 2022 om 20:00 uur in de Lutherse kerk door COV Excelsior **Educatieve presentatie Magnificat van Bach** Tijdens deze presentaties worden enkele fragmenten al door het koor ten gehore gebracht en van een toelichting voorzien.

Op 19 november 2022 om 19:30 uur in het gemeentecentrum Lutherse Kerk door The Valley Four **'The man in black' - Johnny Cash** Gedurende zijn leven heeft zanger Johnny Cash nooit een geheim gemaakt van zijn geloof. Niet alleen in zijn liedjes, maar ook in zijn woorden en daden was Johnny Cash een christen.

Op 21 november 2022 om 20:00 uur in de Beatrixkerk door ds. Peter Verbaan **Een kwestie van dood en leven** Irvin D. Yalom is een vermaard hoogleraar en psychiater. In de vele therapeutische gesprekken die hij voerde en in zijn boeken brengt hij stevast het raadsel van de dood ter sprake.

Op 22 november 2022 en 17 januari 2023 om 20:00 uur in de St Antoniuskerk/Emmaüs door ds. Agnès Gilles en pastor Hans Lucassen **Liturgie in verleden en heden** Elke zondag wordt er in kerken de liturgie gevierd. Al eeuwenlang. Hoe is de liturgie eigenlijk ontstaan en wat is er door de jaren heen veranderd en waarom?

Op 24 november 2022 om 19:30 uur in de Beatrixkerk door dr. Ina ter Avest **MirrorMind** MirrorMind is een bordspel. Op de plaatsen op het bord staat een kernbegrip of een opdracht. Een mooie aanleiding om in gesprek gaan met elkaar, wat vaak heel inspirerend is!

Op 27 november 2022 in de Lutherse kerk door de Lutherse kerk NL **Ikonen-tentoonstelling**

Op 30 november 2022 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door ds. Gerben H. Westra **Een kwart eeuw dominee in Ede** Een impressie van bijna 25 jaar predikantschap in Ede: géén theologisch testament, wél een overzicht van ontwikkelingen in kerk en theologie in die jaren van plannen, dromen, wensen.

Op 3 december 2022 om 16:30 uur in de Oude Kerk en op 4 december 2022 om 19:00 uur in de Beatrixkerk door Myra van der Jagt **Vesper met de Bach cantate** de cantate 'Aus der Tiefen' BWV 131 van Bach wordt in 2 Vesperdiensten ten gehore gebracht. Van harte welkom!

Op 6 december 2022 om 20:00 uur in de Beatrixkerk door Teunis Bunt **Gedichten van en voor jong en oud.** Iedereen kan poëzie lezen. Gedichten zijn meestal niet geheimzinniger dan het leven.

Op 11 december 2022 om 14:00 uur in Cultura Ede door Pastor Ben Piepers **Fascinerende films: Amour** Films vertolken vaak iets van onze omgang met levensvragen. Hoe boeiend om daarover met elkaar in gesprek te gaan!

Op 11 december 2022 om 19:30 uur in de Noorderkerk door ds. Agnès Gilles mmv Torenkamerkoor uit Wageningen olv Elly Meijer **Festival of Lessons and Carols** Festival of Lessons and Carols is een dienst die traditioneel rond Kerst plaatsvindt. Het koor olv Elly Meijer zingt carols, ook samen met ons. Een warm vuur verlicht de donkere avond.

Op 17 december 2022 om 20:00 uur in de Sint Antoniuskerk door Manjo Joosten en gitarist **De Kerstroos - verhaalvoorstelling** Laat u deze avond betoveren door professioneel verhalenverteller Manjo Joosten, die het sprookje De Kerstroos van Selma Lagerlöf ten gehore brengt.

Op 19 december 2022 om 20:15 uur in de Taborkerk door Reinier van den Berg **Goede rentmeesters gevraagd** Wat is er tegenwoordig aan de hand met het weer. Neem de afgelopen zomers. In 2018 de warmste ooit gemeten, en ook nog eens kurk- en kurkdroog.

Op 4 en 11 januari 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door dr. Peter Blokhuis **Geloof als mogelijkheid volgens Charles Taylor** In 2007 publiceerde de Canadese filosoof Charles Taylor het boek Een seculiere tijd, een werk dat in de Nederlandse vertaling meer dan 1100 bladzijden heeft.

Op 8 januari 2023 om 00:00 uur in Cultura Ede door Nellie Markus **Fascinerende films: 'Limes sin Limes'** Een gefilmd theaterstuk (25 minuten) over de problematiek aan de grens tussen Mexico en de VS. Nellie Markus geeft hierbij een inleiding. Het is een verhaal waaruit blijkt dat niemand voor niets vlucht.

Vanaf 10 januari 2023 om 19:30 uur in de Beatrixkerk door Myra vd Jagt **Start repetities: Requiem for the living** Ook dit jaar hebben we weer een passieproject, we voeren dit jaar het Requiem for the Living van Dan Forrest uit

Op 11 januari 2023 om 19:30 uur in De Open Hof door Nico Rasch **Inleiding over De Statenbijbel**
Nico Rasch, gepensioneerd regisseur bij de Evangelische Omroep, komt een lezing houden over De Statenbijbel.

Op 12 januari 2023 om 19:30 uur in de Sint Antoniuskerk door Heleen Litmaath **Welke rituelen kunnen ons helpen in tijden van rouw?** Wij mensen kunnen niet zonder zinging. We leven met verhalen die ons bestaansgrond geven. De taal van verhalen over leven en dood is vol symboliek, om te duiden wat we niet in woorden kunnen uitdrukken. Rituelen hebben dezelfde kracht.

Op 18 januari 2023 om 14:00 uur in de Sint Antoniuskerk door Ouders Vrijeschool De Vuurvogel **Driekoningenspel** (ovb)
Deze voorstelling is ook heel geschikt voor kinderen!

Op 18 januari 2023 om 20:00 uur in de Zijzaal Taborkerk door ds. Gerben H. Westra **Herkerken**
De spellingscontrole (her)kent het woord niet! Her-kerken maakt duidelijker wat bedoeld kan zijn. De kerk opnieuw.

Op 19 januari 2023 om 20:00 uur in De Open Hof door Jaap van de Vinne **Benedictijnse spiritualiteit**
De eerste kloosters in West-Europa dateren uit de late Oudheid. Ze werden gesticht naar het voorbeeld van de al veel oudere kloosters in Palestrina, Syrië en vooral Egypte. Als de belangrijkste stichter en vader van het westers monnikendom geldt Benedictus van Nursia.

Op 25 januari 2023 om 15:00 uur in De Open Hof door ds. Agnès Gilles en ds. Jan-Peter Prenger **Rouw en verlies**
Rouwen zou je kunnen omschrijven als het verwerken van een groot verlies. Gedurende 3 middagen praten we met elkaar over wat rouwen volgens 'de theorie' is, maar ook wat het volgens jou is, welke impact het op je heeft en hoe je er mee omgaat.

Op 29 januari 2023 om 15:00 uur in De Open Hof door Matthijs Hoornaar **Kindertheater Knettergek met voorstelling LEF**
Kinderen worden uitgedaagd om lef (moed/durf) te hebben. Een interactief afwisselend programma.

Op 1 februari 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door dr. J. Dubbink **Tussen Ezra en Jesaja: een religieuze gemeenschap tussen angst en openheid**
De tijd na de Babylonische ballingschap is een interessante periode, die onverwachte overeenkomsten heeft met onze tijd.

Op 2 februari 2023 om 20:00 uur in De Open Hof door drs. John Biermans **De kring rondom Jezus** Welke waren de mensen die tot de groep behoorden met wie Jezus door Palestrina trok en die na zijn dood in zijn geestelijk voetspoor verder gingen.

Op 5 februari 2023 om 19:30 uur in het Kerkelijk centrum Emmaüs door Andries Scherpenzeel en Erik Onnink **Meditatie op pianomuziek** We oefenen in het vinden van innerlijke rust om zo de muziek op ons in te laten werken.

Op 7 februari 2023 om 10:00 uur in het Kerkelijk centrum Emmaüs door Jan-Peter Prenger **Je familie, een contextuele benadering van het pastoraat** richt zich vooral onze familiebetrekkingen. Het is een benadering die jouw leven en de vragen die het leven oproept niet los ziet van wat door de generaties heen is gegeven en ontvangen.

Op 8 februari 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door prof. dr. Bart T. Walleet **Christendom en antisemitisme**
Krantenpagina's vullen zich met meldingen van antisemitische uitingen en incidenten. En op 'social media' blijken eeuwenoude anti-Joodse stereotypen in nieuwe contexten bijzonder taai te zijn.

Vanaf 11 februari 2023 om 9:30 uur in de Sint Antoniuskerk door mw. Anneke Otten **Kunstzinnige pelgrimage**
In een opmaat naar Pasen gaan we in 7 dagdelen figuurlijk op weg voor een kunstzinnige pelgrimstocht. De heilige plaats die wij bereizen zit ons zelf. We maken gebruik van creativiteit, stilte, muziek en meditatie.

Op 13 februari 2023 om 20:00 uur in De Open Hof door Kees van Ekris **Wijsheid in tijd van crisis** 'Moderne Profeten': verhalen van acht bekende christenen uit de moderne tijd: Martin Luther King, Frère de Chergé, Tutu, Day, Bonhoeffer, Bisschop Muskens, Jacques Ellul en Angela Merkel.

Op 15 februari 2023 om 13:30 uur in de Sint Antoniuskerk door Pastoor Henri ten Have **Titus Brandsma**
Wie was bijzondere heilige, Titus Brandsma, en wat kan hij voor onze tijd betekenen?

Op 15 en 22 februari 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door ds. Gerben H. Westra **De Veertigdagen tijd: tijd van beproeving, onthouding?** Een weg om te gaan: om te lezen en te leren. Met elkaar luisteren we naar teksten en liederen.

Op 16 februari 2023 om 20:00 uur in de Beatrixkerk door dr. Meijboom **Wat je eet, ben je zelf...**voeding zegt misschien wel veel meer over onszelf. Wat je eet, wanneer je eet en met wie je eet, is onlosmakelijk verbonden met wie we zijn.

Op 20 februari 2023 om 20:00 uur in de Beatrixkerk door ds. Tim van Iersel **Godvergeten: gedachten over geloof en dementie** Wie ben je eigenlijk nog, als je omgeving jou al heeft verloren, of zelfs dood heeft verklaard terwijl je nog leeft? Wie ben je, als je dat zelf niet meer weet?

Op 22 februari 2023 om 19:30 uur in het Luthers Gemeentecentrum door Erna Flokstra **Vijf eeuwen vluchtelingenbeleid: van privilege naar wetgeving** Aan de hand van 12 affiches van 6 studenten zal Erna Flokstra bespreken hoe het vluchtelingenbeleid veranderde.

Op 26 februari 2023 om 14:00 uur in Cultura Ede door dr. Ina ter Avest **Fascinerende films: Tout s'est bien passé**
Films vertolken vaak iets van onze omgang met levensvragen. Hoe boeiend om daarover met elkaar in gesprek te gaan!

Op 6 maart 2023 om 20:00 uur in de Taborkerk door GertJan van de Pol & COV Sursum Corda Lunteren **Mattheüs Passion van Bach, een lezing met live luistervoorbeelden** over de wereldberoemde compositie, waarin Bach ons persoonlijk aanspreekt. Hoe geeft Bach een stem aan de evangelist, de menigte en de 18e-eeuwse luisteraar?

Op 8 maart 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door dr. W. Klouwen **Bijbels ABC**
In het oorlogsjaar 1941 verscheen het boekje 'Bijbels ABC' van de theoloog en predikant K.H. Miskotte (1894-1976). We lezen en bespreken enkele passages uit het boek.

Op 9 maart 2023 om 19:30 uur in de Beatrixkerk door dr. Ina ter Avest **Wat maakt je een goede voor-vader/-moeder?** Abraham is een van de voorouders, Maria een van de voor-moeders. Wat maakt hen tot een goede voorvader/-moeder? Wat maakt ons tot een goede voorvader/-moeder?

Op 14 maart 2023 om 20:00 uur in de Sint Antoniuskerk door filosoof Jesse Mulder **Menselijkheid en techniek: over het materialistisch vervormde mensbeeld van het transhumanisme.** Filosoof Jesse Mulder stelt op deze avond de vraag: wat voor soort mensbeeld gaat er eigenlijk schuil achter deze transhumanistische filosofie?

Op 14 maart 2023 om 20:00 uur in het Luthers gemeentecentrum door prof. dr. R. Roukema **Gnostiek vroeger en nu** In de eerste eeuwen van het christendom waren er verschillende richtingen naast en in de orthodoxe en katholieke kerk. Deze avond is gewijd aan de zogenaamde Gnostici.

Op 15 maart 2023 om 20:00 uur in de Beatrixkerk door drs. Bert Engelfriet **De identiteit van Mozes** Wereldberoemd is de sculptuur van Mozes in Rome. Het beeld van Michelangelo staat op de stenen trappen van de San Pietro in Vincoli.

Op 15 maart 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door dr. Aad van Tilburg **Duitse vrouwen in het verzet in de nazitijd: Inspiratie en rolmodellen** Wat inspireerde hen, ondanks het grote risico dat zij namen.

Op 19 maart 2023 om 14:00 uur in Cultura Ede door Froukje Davidse **Fascinerende films: Brother** Films vertolken vaak iets van onze omgang met levensvragen. Hoe boeiend om daarover met elkaar in gesprek te gaan!

Op 20 maart 2023 om 17:00 uur in Meet-inn Ede door Jenny Davelaar, Bea Hugo, Janet Mol **Workshop Bijbels koken** Samen genieten van maal én verhaal. Met elkaar gaan we op culinair avontuur. Samen koken, samen proeven hoe goed de bijbel smaakt.

Op 22 maart 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door dr. Rene van Riessen **Ja of nee tegen de ziel** In religieuze teksten kom je vaak het woord 'ziel' tegen. En vroeger werden leden van een gemeente wel aangeduid als "zielen". Maar wat wordt hier nu precies mee bedoeld.

Op 23 maart 2023 om 20:00 uur in de Sint Antoniuskerk door mw. Oda Damen **Dansend op weg naar Pasen** De veertig dagen tijd nodigt uit tot reflectie en bezinning, Meditation des Tanzes- Sacred Dance - kan een andere vorm van bezinning zijn, om in contact te komen met ons innerlijke.

Op 29 maart 2023 om 20:00 uur in de zijzaal Taborkerk door ds. Gerben H. Westra **Opstanding: feit, begrip en/of metafoor** Over waarheid en werkelijkheid, profetische imperatief, evangelische werkelijkheid. Welke rol speelt opstanding in Tenach en Evangelie?

Op 30 maart 2023 om 20:00 uur in de Sint Antoniuskerk door Elsemiek Bezemer **Dynamische Oordeelsvorming** Bespreek Het Samen! In deze workshop leert u een gesprekswijze kennen, die u in staat stelt om op een fijne en heldere wijze (groeps)gesprekken te voeren met mensen die misschien wel een totaal tegengestelde mening zijn toegedaan.

Op 2 april 2023 om 17:00 en 19:30 uur in de Beatrixkerk door Myra van de Jagt & Arjen Threels

Passieconcert: Requiem for the living

Ook dit jaar hebben we weer een passieproject, we voeren dit jaar het Requiem for the Living van Dan Forrest uit. Van harte welkom!

Op 2 april 2023 om 14:00 uur in Cultura Ede door Eelco van den Dool **Fascinerende films: Habemus Papam** Films vertolken vaak iets van onze omgang met levensvragen. Hoe boeiend om daarover met elkaar in gesprek te gaan!

Op 15 april 2023 om 10:00 uur op de P-Zorgboerderij De Hooilanden door Arjen Threels **Bezoek aan De Binnenveldse Hooilanden** een uniek natuurgebied even ten zuiden van Ede. Uniek door de mooie natuur en ook uniek door de manier waarop het is ontstaan. Boeren, burgers en Staatsbosbeheer hebben gezamenlijk de grond aangekocht.

Op 22 april 2023 om 14:30 uur vanaf Kernhem door Babette Engelgeer

Themawandeling Lente

Aan de hand van prikkelende vragen en opdrachten wordt u uitgedaagd na te denken over het thema 'lente' in uw eigen leven.

Op 23 april 2023 om 15:00 uur in de Noorderkerk door Annemiek Schrijver en ds. Caroline Oosterveen

Vanuit verwondering in gesprek!

Aan de hand van levensvragen gaan we, ook als bezoekers, met Annemiek in gesprek. Open voor elkaars levenslessen. Ongetwijfeld een spannende ontmoeting!

Op 7 mei 2023 om 18:45 uur op de P - Ginkelse hei door Truus van Otterloo en Jetty van den Berg **Stiltewandeling** We lopen samen zonder te spreken, om zo alle aandacht te richten op wat zich aandient in de natuur om ons heen of in onszelf.

Op 13 mei 2023 om 10:00 uur in Olst door Jan-Willem en Dorine Donkers

Ecologisch bouwen

Ede verlaten om ecologisch te gaan bouwen in Olst.. We brengen een bezoek aan hun nieuwe huis waarin ze laten zien welke keuzes ze gemaakt hebben.

Op 29 mei 2023 naar Rome met Agnès Gilles en Mariëlle Tempelman **Rome culinair!**

Een 6-daagse oecumenische reis naar Rome. Deze keer culinair! We willen ons in Rome in diverse culinaire vormen verdiepen en met elkaar delen hoe heerlijk deze wereldstad van cultureel en religieus formaat is.

Zoek leuke activiteiten
uit en geef je op!

Indien onbestelbaar retour: Willem de Zwijgerlaan 4a, 6713 NT EDE

Praktijk voor integratieve psychotherapie

MUNDUS

Noor Kleinman van Oostrum

Postbus 8264, 6710 AG Ede
☎ 06 - 431 078 03 ☉ noor@mundus-ede.nl
🌐 www.mundus-ede.nl

**INSTALLATIE
BEUMER
TECHNIEK**

EDE | Oranjelaan 11, Tel 0318 - 632 856
AMERSFOORT | De Stuwdam 27, Tel 033 - 494 1162

gas | water | sanitair | electra |
lood en zink | dakbedekking |
centrale verwarming | luchtbehandeling |
airco | VCA gecertificeerd

INFO@BEUMER-EDE.NL

Nefit en Remeha Dealer

Gespecialiseerd in grafmonumenten, onderhoud en reparaties

Eersteindstraat 37
3902 HN Veenendaal
Telefoon 0318 - 51 20 51
Email info@steenhouwerijpol.nl
www.steenhouwerijpol.nl

Openingsuren toonzaal:
- Maandag t/m donderdag
van 08.00 uur tot 17.00 uur
- Vrijdag van 8.00 uur tot 16.00 uur
- 's Avonds en zaterdag op afspraak

Uw belangrijkste zaak wij graag bereid u ook aan huis te bezoeken.

**Indrukwekkend en
kleurrijk werk**

Ons drukwerk maakt indruk. Een team van creatieve vormgevers, printers en drukkers zijn u graag van dienst. **Indrukwekkend** van concept tot eindproduct.

www.drukkerij-amv.nl **drukkerij**

De kennis
in huis

**VERHAGE
VAN GROOTHEEST**
MAKELAARDIJ

www.verhage.nl | 0318 - 61 91 45

Christelijke woonvorm Juventum
heeft plek voor jongeren

Juventum in Ede is er voor jongeren met autisme die niet thuis kunnen wonen. Samen werken we aan zelfstandigheid en persoonlijke doelen.

Meer informatie? 088-892 01 50 of
instroom.juventum@eleos.nl

www.bwjuventum.nl

van de weerd
UITVAARTZORG

Al 50 jaar dé uitvaartverzorgers van deze regio!

Van de Weerd Uitvaartzorg
Schaapweg 77, 6712 CC Ede
Tel: 0318 - 650 000
info@zorgvooruutvaart.nl
www.zorgvooruutvaart.nl

Email-adres redactie: kerkbladpge@gmail.com
Eindredacteur: Sjaak van Schaik (algemene zaken/-kopij)

Voor wijkzaken/-kopij kunt u terecht bij de wijkredacteur:

wijk Noord	Johan v/d Veen	De Open Hof	Roelof Vogelzang
wijk Beatrixkerk	Wim Fournier	wijk Harskamp	Sjaak van Schaik
wijk Tabor	Ds. Gerben Westra	Emmaüs	Ds. Jan Peter Prenger

Kerkelijk Bureau

Willem de Zwijgerlaan 4a, 6713 NT Ede, Tel.nr. 0318-612336
email: kb@protestantsegemeente-ede.nl
website: www.protestantsegemeente-ede.nl

**Vrijwillige bijdragen, collectebonnen,
betalingen Kerkblad en solidariteitsfonds**

NL11 INGB 0000 8675 84
t.n.v. Protestantse Gemeente Ede

Diaconie - voor giften: NL21 RABO 0307 0772 33
t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Ede